

Becoming a Champion in Exams: A Case Study of Top Performers in Türkiye's HEIE

Abdullah Atlı^a Murat Canpolat^b Yeliz Yazıcı Demir^c

^a Prof. Dr., İnönü University, Malatya, Türkiye, abdullahatli1@gmail.com

^b Assoc. Prof. Dr., İnönü University, Malatya, Türkiye, murat.canpolat@inonu.edu.tr

^c Lecturer, Sinop University, Sinop, Türkiye, yaziciyeliz@gmail.com

ABSTRACT

In many countries, securing admission to a prestigious university requires passing various competitive examinations. In Türkiye, the Higher Education Institutions Exam (HEIE) is taken annually by approximately 2-3 million students and is the primary pathway to university admission. Despite an extensive body of literature on exam preparation, research on the characteristics of students who achieve top scores remains limited. Existing studies often lack comprehensive insights into the personal attributes, preparation methods, and overall strategies employed by these high-achieving individuals. This multiple case study aims to fill this gap by examining the experiences of five students who attained top ranks in the HEIE. Through in-depth interviews, we explore four key themes that contribute to their success: personality traits, study strategies, educational background, and sources of support. Our findings offer a nuanced understanding of the factors driving exceptional performance in high-stakes exams, providing valuable implications for educators, policymakers, and students seeking to optimize their preparation for similar competitive assessments.

Article Type
Research

Article Background
Received:
30.10.2024
Accepted:
08.04.2025

Keywords
University Entrance Exam,
Exam Champions, Exam
Success

To cite this article: Atlı, A., Canpolat, M., & Yazıcı Demir, Y. (2025). Becoming a champion in exams: A case study of top performers in Türkiye's HEIE. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 13 (2), 1009-1038. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1576102>

Corresponding Author: Yeliz Yazıcı Demir, e-mail: yaziciyeliz@gmail.com

Introduction

In Türkiye, approximately three million students registered for the 2021 university entrance test (OSYM, 2021). Many students enroll in private lessons or private courses in addition to their academic/school studies to stand out among the millions of other students by receiving support for their test preparation. An excellent university education is often equated with "saving the future" for many families; nevertheless, this comes with a financial and moral cost to both the parents and the children (Ergin Ekinci, 2011). Many studies have made an effort to pinpoint the qualities of students who efficiently manage their test preparation process and perform well. These studies, which are mostly quantitative, concentrate on the variables that determine test achievement, such as anxiety (Turegun & Alev, 2021; Verissimo et al., 2022), IQ (Aydın & Erdem, 2022), and family support (Luo et al., 2020). So, who are the students scoring the highest on these examinations? What characterizes them in general? We have tried to understand how these students, whom we also call "exam champions", who come first in the HEIE exam that millions of students take every year in Türkiye, become exam champions.

Many students may feel test anxiety during the university entrance exam (Baranskaya, 2021; Giannopoulou et al., 2022; Turegun & Alev, 2021); this anxiety can lead to depression and suicidal thoughts (Mamun, 2021). However, many students who can manage their anxiety successfully and achieve great success catch the attention of researchers. One of these studies was a qualitative study carried out in Finland, one of the world's top educational nations (Salmela & Uusiautti, 2015). Ten major themes were used in this study to organize the traits of high achievers who consistently obtained grades of "A" in their academic careers. These ten basic features are validated by similar studies on the subject and they are listed as: being attentive (Linley et al., 2010) having curiosity (Tough, 2012), love of learning (Bosch et al., 2021; Colling et al., 2022), cognitive flexibility (Toraman et al., 2020), persistency in success (Wright et al., 2012), academic resiliency (Aydın & Erdem, 2022), defining high academic goals (Ben-Avie & Darrow, 2018), having close relationships (Toraman et al., 2020), grit (Chen et al., 2022) and self-awareness (Steiner, 2014). Other studies on the personal features of successful students have shown that these students typically have high emotional intelligence (Petrides et al., 2004), stress management abilities (Parker et al., 2004), openness and responsible personality traits (Malykh, 2017; Verbree et al., 2021), and that they are happy (Holzer et al., 2022).

Another feature that characterizes high-achieving students is their excellent adoption of study strategies (Verissimo et al., 2022). According to studies, high-achieving students put in a lot of effort to understand a topic (Salmela & Uusiautti, 2015), and they can use metacognitive techniques like linking and organizing critical thinking, analyzing, and memorization together (Vanthournout et al., 2012). Simultaneously, the fact that these students construct a study schedule and systematics that are appropriate for them by adopting self-regulated study procedures is cited as one of the explanations explaining their great academic success (Broadbent & Poon, 2015; Neroni et al., 2019). Other factors affecting students' exam success can be defined as environmental factors, including family, teachers, and school. According to Hassinger and Plourde (2005), the first source of support for children's academic performance is their family, followed by their professors. Academic performance is favorably influenced by parents who are supportive and role models for their children (Luo et al., 2020; Roosa et al., 2012). The qualities of the teachers at the school (Ma et al., 2022), as well as whether the school offers courses that prepare students for university examinations,

are among the environmental elements that contribute to exam achievement (Gordon & Hart, 2022; Lee & Burkam, 2003).

Despite the numerous studies in the literature that investigate the factors influencing performance on university admissions, no qualitative research that examines the preparation process, individual traits, and study strategies of the students who scored highest on these exams has been identified. Using the in-depth exploratory power of qualitative research, we intended to analyze in detail the personality traits, study strategies, and connections of the students who scored the highest in the university admission exam in this study (Merriam, 1998). Despite the exam's widespread impact, little is known about the individual pathways that lead to top-level success. Understanding what distinguishes high-achieving students is essential for informing evidence-based educational practices and support systems. Given the intense competition and high stakes of the HEIE, identifying the factors that contribute to outstanding performance can help educators and policymakers design more effective guidance strategies for future candidates. With this aim, we set out to design a guidance book to help students, instructors, and families prepare for similar tests used at the national level. The following are the fundamental questions that govern our work within the context of this primary objective:

- a. What are the variables that affect the exam results of the students who are ranked in the 2020 HEIE?
- b. How do these variables reveal similarities and differences amongst the students who are ranked?

Method

Multiple Case Study Approach

In this research, we used the multiple case study design from qualitative research, which allows us to examine the similarities and differences between the cases (Creswell & Miller, 2000; Creswell & Poth, 2018; Yin, 2003). In the HEIE exam administered in Türkiye in 2020, we considered five students and their parents who placed first in various categories (such as Math-Science, Social Sciences, Turkish Language, and Foreign Language). Creswell & Miller (2000) suggest that between three and five cases can be used for case studies. Each case in this research featured a champion as well as one or two parents.

Participants

The participants were five male students who were the winners in Türkiye for the HEIE test in 2020. Instead of their names, pseudonyms were used throughout the study, and their pseudonyms are as follows: Ali, Murat, Demir, Sinan, and Hakan. The participants' background information is shown in Table 1.

Table 1

Participants Background Information

Participant	Pseudonym	Graduated High School	Age	Department studied at university	Average study time during exam preparation (hours/ per day)
1	Ali	State	18	Engineering	7-8
2	Murat	State	18	Engineering	8-9
3	Demir	State	18	Engineering	12-13
4	Sinan	Private	18	Medicine	5-6
5	Hakan	Private	18	Psychology	11

Case Selection

In 2020, 2,424.718 students took the TYT test, the first stage of the HEIE exam, while 1,916.767 students took the AYT exam, the second step. 15 students scored 500 points on all of these exams, making them the champions of the exams in Türkiye (OSYM, 2021). Our inclusion criteria were to volunteer for the study and receive the highest score in any category on the university admission exam. We learned the names of the top students through local and national news websites when OSYM posted the test results on its website. The headlines listed the winners' names, scores, high schools they attended, and cities in which they resided. We connected with these students via email, social media, or by getting in touch with the administrators of the high schools they attended. We were able to contact 13 of the 15 champions. Five of the exam champions said they would be willing to take part in the research together with their families. We conducted interviews with five champions and their five parents who were willing to participate in this study. All the winners took the HEIE test for the first time.

Data Collection

The researchers' university ethics review board and ethics committee granted ethical clearance. Prior to the research, ethics committee approval was obtained by İnönü University Social and Human Sciences Ethics Committee on 27.04.2020 with decision number 6. All champions and their parents who participated in the study gave their written consent. Because of the COVID-19 pandemic, all interviews were conducted using Google Meet, which allows remote voice and video chats. The first and third authors of the study conducted the interviews. While the first author conducted the interviews, the third author took notes and added to the conversation by raising issues that the first author had missed. Semi-structured interviews were used to explore the personality traits of the champions (i.e., "Can you tell me a little bit about yourself?" "What kind of person are you?"); learning strategies (i.e., "Can you tell me about a routine week during exam preparation?"); questions aimed at identifying school life (i.e., "What kind of student were you in primary school, secondary school, and high school?"), relationships with family, teachers, and friends (e.g., "How do you evaluate the role of your school and teachers in this success?"). In addition, follow-up questions were asked as needed to elaborate on the individual questions. With the oral and written agreement of the participants, the taped interviews, which lasted between 30 and 60 minutes, were recorded; the verbatim transcription of the tapes was done. The participants' names and other information that would have revealed their identity were modified throughout the transcript. None of the participants received any compensation for taking part in the study.

Data Analysis

The QSR NVIVO-11 qualitative data analysis application was used to upload the transcripts, and Clarke and Braun's (2013) inductive thematic analysis method was performed to uncover recurring themes in the dataset and conduct a comprehensive, rich, and detailed assessment of it.

In the first phase of data processing, the authors of the study read through each of the transcripts to familiarize themselves with the data. In the second phase, the authors created the initial code with a participating student. Two student transcripts were coded simultaneously by two external coders, each with a PhD in education and experience in qualitative research. For each transcript, there was both an anonymized and an uncoded version. In the third phase, a codebook was created by going through the codes of the authors and the external coders individually. When there were disagreements between the coders in the definition of the codes, the definitions of the codes were clarified. For example, which question the participating students got wrong in solving the test question belonged to which subject, and the review and assessment of these subjects was coded as 'making progress analysis'. Once the codebook was created, the actual coding process began with a total of 96 codes and 7 potential themes. In the fourth phase, when different codes emerged in the actual coding process, they were merged again, and the codebook was revised. The themes were reviewed, and their compatibility with each other was checked. A "thematic map" was created to guide the coding process. In the fifth phase, after all the coding for analysis was completed, they were gathered again, and the main themes were simplified and clarified. The final analysis process of the research continued by identifying 23 codes and 4 main themes. In the final phase, specific, striking, and compelling examples of direct quotations were selected for each theme and presented in the findings.

Validation Strategies

In this study, validity strategies such as member checking, expert review, and providing a thick, rich description (Creswell & Miller, 2000), which are often used by qualitative researchers, were employed to increase the validity of the findings. As part of the member checking, the final report was sent back to the participants for them to view and approve their feedback. While four of the participants gave the feedback "Yes, what is written here is exactly what I say," one participant changed the phone number, and it was not possible to further the communication for member checking. In the expert review, the data analyses and findings were presented to two experts, and their feedback was sought. In the findings section, the details of the situation were enriched by directly presenting the participants' own statements describing the five cases.

Miles et al. (2018) suggest that it would be more accurate to go through uncoded documents and make comparisons to check consistency between coders. In line with this recommendation, each author's inter-rater reliability was calculated by coding on uncoded transcripts. The authors came together to exchange ideas not only at the end of the analysis but also throughout the analysis process for inter-coder compatibility. The inter-rater reliability was calculated using Cohen's kappa with the following inter-rater reliability results: the Kappa value for coder 1 and coder 2 was .82, and for coder 1 and coder 3 was .84. Bakeman and Gottman (1997) suggest that a kappa value of .70 or higher reflects good reliability.

Results

Each winner and their parents were referred to as a case in the results section. Our research was therefore focused on five case studies: personal traits, educational background, study techniques, and source of support. There were striking parallels and variations between the examples given in these themes.

Case Descriptions

Ali: "I was questioning the subjects until I understood them."

Ali is 18 years old and is now studying in Switzerland. In 2020, he was a champion in the foreign language exam in the AYT part of the HEIE. This championship by Ali did not surprise him and his family, because it was the success they had expected. Since his enrolment in primary school, Ali had made a name for himself among his teachers and family as a successful student. Ali explained that although he had to change schools several times due to his father's profession, who was a soldier, he quickly got used to his new school and friends. In his secondary school years, he won admission to one of the best high schools in Türkiye, which admits students through exams and, as he put it, "by studying a lot". Ali, who wants to study abroad and get a scholarship by placing in the top 100 in the university exams, said he often studied a lot in high school. Ali said that he "listened to the lessons very carefully," that he "never gave up" when he did not understand something, and that he explained the path to the championship with "preparation". "There was no need for anyone to monitor him, he determined when he studied himself," his mother said of Ali, describing him as "responsible." Her remarks confirmed what Ali had claimed. Ali claimed that attending a boarding school helped him become more sociable and that going to a school where everyone learns motivates him more. Ali, who plays guitar and does sports in his spare time, said he did not give up his hobbies while preparing for the exam; on the contrary, these hobbies turned into activities that alleviated his fatigue during study breaks. "I never felt pressure from my family. My family supported me by providing a peaceful environment." He emphasized that his family has played an important role in his success.

Murat: "All I needed to do was to study hard."

At the age of 18, Murat won a scholarship in Turkish Language and Expression at the 2020 university entrance exam in Türkiye and is currently studying computer engineering in Germany. Murat, who describes himself as "happy", "confident", and "social", wanted to study abroad on a scholarship by entering the top 100 in the exam. His mother said, "Happy children grow up in happy families," and that Murat's teachers also noticed this happiness: "His teachers used to say to me, 'Murat is happy, he is always smiling.'" "Ever since I was little, I have always been successful, a top student," Murat said, explaining that he has had great success in exams since Grade 5. Murat was also very successful in the high school entrance exam, winning admission to one of the best high schools in Türkiye that admits students by exam. Murat stated that he sometimes "works in the library" with his friends, "solves tests constantly", and prepares for the exam by "simulating the real exam" while solving the tests. He continued his hobbies by playing a musical instrument or reading his favorite books. He emphasized that he did not give up his hobbies while preparing for the exam. On the contrary, this situation had a positive impact on his success in the exam. He is confident of getting into the top 100, but when his motivation wanes, he asks, "If you cannot do it, who will?" He says he motivates himself. "Thanks to my mother, who always supports me," said Murat, stressing that his family has

played an important role in his success.

Demir: *"It was a strange thing, but I loved to study, I was doing what I loved."*

Demir is 18 years old and is currently studying computer engineering at a good university in Türkiye. In 2020, he scored full points in the university entrance exam, making him the champion in TYT in Türkiye to do so. He describes himself as rather "social", "goal-oriented", and "responsible". Demir explained that he has been a successful student since childhood and scored top on the high school entrance exam. He said that he would like to be in the top 2000 on the university entrance exam. Explaining the path to the championship, Demir said he "focused on his goal". He said that he was particularly interested in subjects such as mathematics and physics, that he enjoyed learning, and that he made the process even more enjoyable by treating the questions as "puzzles". He stated that he did not have a rigid schedule during exam preparation, that he acted "flexibly" but "planned" and that he had organized in his mind what he would do during the day. He added that he had "solved a lot of tests", that his motivation had not diminished because of his mistakes, on the contrary, he had "made a progress analysis" based on his mistakes, he had not gone over the mistakes, and he had "not given up", which had increased his success in the exam. Demir expressed that he never felt the family pressure on him because he attended a boarding high school on his way to becoming a champion, and stated that the school he attended was more effective for his socialization than for his success.

Sinan: *"I solved at least 300 multiple-choice questions in a day."*

Sinan is 18 years old. He became one of the champions in Türkiye in the 2020 university entrance exam and chose a medical school at a good university in Türkiye. Sinan, who describes himself as rather "inquiring" and "goal-oriented," explained that he had been successful since his primary school days and had previously won the high school entrance exam. He was not surprised when he learned that he was one of the champions in the exam, and he was happy about the many congratulatory calls that reached him: "I learned to read and write when I was three. I was reading a book even before I started school. " He also explained that his childhood was different from his peers'. Sinan explained his success with "planned learning" and "self-confidence" and stated that he always does sports during the day, and that this has a positive effect on his exam preparation. Sinan stated that he "listened to the lecture very well", "took many tests," and "repeated the topic" for questions he could not solve. Sinan's parents are teachers. He differed from the other champions when he described the role of family in his success, saying, "It would be a lie to say that they did not put pressure on me." He added that: "Sometimes my parents would get angry when they saw me not studying or coming in late from outside. ". He told the family pressure he felt from time to time. His mother, who is a teacher, said, "When I compared it with my own students, I saw that Sinan studied less, and both his father and I admonished him." In addition, Sinan said that he received help from his teachers by asking questions that he could not solve while preparing for the exam and that his teachers were important supporters for his success in the exam.

Hakan: *"If I have a goal, I say I will do it, and I do it."*

Hakan is 18 years old and is currently studying psychology at a university in Türkiye. He became the first in Türkiye by getting full points in 2020. He describes himself as rather "social" and "happy". Hakan associates the path to the championship with "knowing yourself" and being "goal-oriented": "When I have a goal, I say I will do it and I do it." To those who will take the exam, he said, "Sit down for a week, think about it, and do nothing." "Study, study, just sit down and think about why you

like what you do, what you are passionate about, why you enjoy it," he advised. Her mother said, "Since kindergarten, we have never told him to 'study' or 'do your homework.' He knows and does what he has to do. " His words confirmed that Hakan was setting goals for himself and working on that path. Hakan, who acted in a "planned" manner during exam preparation, stated that he started studying early in the morning, "solving the test" in the process, and repeating the topic for the questions he could not solve by "doing developmental analysis." Although his motivation dropped from time to time, he tried to maintain his motivation by learning about the university and the subject he was aiming for. "I can say that my family trusted me more than I trusted myself." He emphasized that his family is with him in this process. Hakan underlined that his teachers, who contributed to his decision to choose the psychology department and to plan his career, played a part in this success.

Cross-Case Analysis

As a result of the thematic analysis, a total of four cross-case themes emerged that define the path to the championship. The themes covering these five cases include situations that are distinct and/or different.

Table 2

Table of Themes and Codes

Themes	Codes	Ali	Murat	Demir	Sinan	Hakan
Personal	Happy	✓	✓	✓	✓	✓
Traits	Goal-oriented	✓	✓	✓	✓	✓
	Self-confident	✓	✓	✓	✓	✓
	Persistency in Success	✓	✓	✓	✓	✓
	Social	✓	✓	✓	✓	✓
	Researcher	✓			✓	
	Responsible	✓	✓	✓	✓	✓
	Recognized Student	✓	✓	✓	✓	✓
Educational	Attending a Good High School	✓	✓	✓	✓	✓
Background	Continuous Study	✓	✓	✓	✓	✓
Study Strategies	Solving Test	✓	✓	✓	✓	✓
	Solving Practice Exam	✓	✓	✓	✓	✓
	Making Progress Analysis	✓	✓	✓	✓	✓
	Absorbing the Knowledge	✓	✓	✓	✓	✓
	A Flexible Program Instead of a Rigid Program	✓	✓	✓	✓	✓
	Attention in Class	✓	✓	✓	✓	✓
	Engaging Hobbies between Study-breaks	✓	✓		✓	
	To Make Studying Pleasant	✓		✓		
	Studying with Study-Buddies		✓	✓		
	To Study by Lecturing Others					✓
Sources of Support	Having a Peaceful Family Environment	✓	✓	✓	✓	✓
	Having Family Support	✓	✓	✓		✓
	Having Teacher Support	✓			✓	✓

Personal Traits

This theme was given to the students who became champions in the exam: "Can you tell me about yourself?" What kind of person do you think you are? " It contains the answers they gave to the questions (parallel questions were addressed to parents). In the interviews, the champions and their parents used similar terms to describe the personalities of the champions. The champions were generally happy. The good results they achieved in the exams reinforced this happiness. Another personal characteristic noted in the interviews was their high self-confidence. The champions knew what they could achieve and believed in themselves. They had participated in similar exams many times before and had been successful in them. All the champions had the thought, "If I study hard enough for an exam, I can surely pass it." Each of the champions was goal-oriented. Before the exam, they had set goals for their future lives. They knew they had to put in a serious effort to achieve their goals. When we asked them about their goals for the university entrance exam, most of them said they wanted to "get in the top 100". Although they may have been a little surprised to learn that they had won first place, this surprise was certainly not that of unexpected success. One of the most important things we learned from them was that you should have realistic goals that make you who you are, not what others tell you to be. The champions did not give up. They had persistency in success. Many said the road to success was winding and full of unexpected setbacks. Sometimes, when things went wrong, when they lost motivation, when they faced failure, they rested, saved energy, and recommitted to their goals. When they were hit, they had a more combative streak.

Educational Background

This theme details what kinds of students the champions were in their childhood. In all five cases, we found that the champions were "recognized students" because of their academic achievements. In our interviews, parents acknowledged the champions by expressing the words of praise they heard from their children's teachers at parents' meetings. Ali, who changed schools several times due to his father's job, said that he had been a successful student since childhood and that teachers noticed him. "I was a successful child. I wouldn't study much, but I was interested in the lessons, I listened, and I was good at the lessons," he said. Murat had brought it to his family's attention that he was different from his peers, even in his choice of toys at a young age. He read a lot of books and acted older than his age. Murat, who caught the attention of his teachers when he started school because of his success, finished primary and secondary school first and won many scholarships. Sinan's first place in the university entrance exam, like other champions, was not his first success. Previously, he had also won first place in the high school entrance examination. Each of the champions we interviewed had been educated at a "good high school." Consequently, the championship was the product of an educational history of saying "success's a-brewin" from childhood rather than an effort in the final year of high school, preparing intensively for the exam.

Study Strategies

This theme includes how champions study. We saw that all our participants had a disciplined system of studying. The champions all studied every day. The champions reported that they studied between 5 and 13 hours per day (approximately 9 hours). Studying had become a daily necessity for them, like eating, drinking, and sleeping. Ali said, "I did not pass the exam just by studying last year. I studied systematically every day throughout my entire educational life," which was the common feature of all the other champions. Constant learning was a boring routine for the champions because their study plans were not written down, and they worked with a dynamic and flexible program

that suited them. The champions often preferred to prepare intellectually for what they were going to do that week rather than follow a strict and written syllabus. Deniz said, "I did not have a study plan, and I studied when it was appropriate." The champions decided how much time they would devote to which subject and how much time they would devote to spending on their own progress analysis. After each subject they studied, they assessed themselves and analyzed which subjects they should pay more attention to. For them, there was no subject that one could pass by pretending to know. His work, absorbing the knowledge on the subject, was one of his key strategies. If there was a subject they did not understand, they evaluated various alternatives, such as YouTube videos in addition to books. When the preparation process was boring and challenging, he could consider the subject as a puzzle and make studying pleasant. Deniz said, "I enjoyed learning. When I was struggling, I tried to pretend I was solving a fun puzzle." The champions were constantly solving tests to improve their problem-solving skills. For them, the tests were like teachers giving them feedback on how much of a topic they had understood. After the tests, it was time to simulate the exam. For the past few months, they had been practicing exams every day. As the exam approached, Hakan explained his practice exam routine as follows: "In the last month and a half to two months, I have started solving two practice tests a day. I get up early in the morning, repeat the subject, take the test, look at my mistakes, and solve questions on those mistakes. " It was also a learning strategy of the champions to conserve energy by engaging in hobbies during study breaks. In this way, they pursued the activities they enjoyed during study breaks throughout the intense work process to relax, refocus their energy, and get going again. The activities they did most often were: reading a book, playing a musical instrument, spending time with their friends, playing sports, watching movies, or playing on the computer. For example, Deniz said, "If I worked properly that day, as I had planned to do. I would read for an hour. I would exercise for an hour. " Similarly, Hakan said, "If I studied too much six days a week, I would go out to cafés with my friends all day on Sunday."

Source of Support

This theme includes relationships with people who provide opportunities for champions and motivate them during exam preparation. The champions' sources of support were found to be family support and teacher support. They had parents who helped them prepare for the difficult exam, prepared a peaceful working environment, did not put pressure on them, and trusted them. The champions' educational background was full of successes; they planned for themselves and studied daily. For this reason, situations that would lead to conflicts with their parents about their studies were very rare. One of the most important points we noticed during the interviews was that all the champions had a peaceful and regular family life. There was a great sense of cohesion in all the families, both among the champions and their parents, as we found in our interviews. This harmony was particularly evident in the relationship between the parents and the quality of the relationship they built with their children. The parents spoke of how there were very few family conflicts, that they loved their children, and that their children felt this. When I asked Hakan how we helped you prepare for the exams, he replied, "Your major contribution is that you listen to me," Hakan's mother said. All the parents described their home as "pleasing" and "quiet". Murat's mother remarked, "I have three children at the moment, and they always smile when I go somewhere." Champions who already had the necessary work discipline tended to benefit emotionally from a happy and calm workplace. Some of the winners credited their professors with helping them succeed, but we found that this support lacked strength and direction. Considering these data, we conclude that pandemic constraints may have a detrimental effect on the relationship between teachers and students.

Discussion

In many countries, students are required to prepare for long and challenging exams to study at the university of their choice. In this study, we wanted to explore the factors that influence the success of students who are champions in the National University Entrance Exam (HEIE), which millions of students take every year in Türkiye. After our research, we grouped the factors that influence champions under four main themes: personal characteristics, study strategies, educational background, and sources of support.

The first theme for champions was personality. This theme included descriptions of the champions and both their own and their parents' personal characteristics. Previous studies have found that students with high academic achievement are generally happy (Holzer et al., 2022), set high but achievable goals (Ben-Avie & Darrow, 2018), and are social (Petrides et al., 2004; Salmela & Uusiautti, 2015; Toraman et al., 2020), emphasizing that they strive without giving up (Aydın & Erdem, 2022; Wright et al., 2012). Similarly, the champions in our study expressed that they were generally happy. Our participants had set their goals long before the university entrance exam. They explained that the champions wanted to be in the top 100 in an exam that millions of students sit. Although they encountered various difficulties on the way to achieving their goals, they did not give up. The participants characterized themselves as sociable persons who were skilled at forming friendships and expressed confidence in their ability to succeed. In addition to these personal traits, other individuals identified them as being curious and empathetic.

Study strategies were the second main theme of the study, and for this theme, all participants indicated that they had an appropriate, systematic study program rather than working within a rigid program. Consistent with existing literature on students with high academic success using self-regulated study strategies (Broadbent & Poon, 2015; Neroni et al., 2019), students in our study developed their own study system and used flexible and self-regulated study strategies they had followed. The literature also reports that working without giving up, diligence (Salmela & Uusiautti, 2015), using metacognitive strategies such as making connections and analyzing (Vanthournout et al., 2012), and learning by absorbing the knowledge on the subject are effective factors in being successful (Veríssimo et al., 2022). We found that all these strategies were actively used by the students in our study. In addition, the champions in our study used the strategies "solving exams and practice tests", "conducting developmental analyses", "listening to lessons", "engaging hobbies during study breaks", "making learning enjoyable", and "studying with study-buddies".

The third theme of the research was the educational background of the champions. The champions were the students who were "recognized" by their teachers because they achieved high success in many examinations (e.g., high school entrance examinations, mock examinations, practice exams) before going on to university. While their success in primary school carries them into a better high school, studying in a good high school also gets them into a better university. The findings of previous studies that attending a good school is a significant predictor of better performance in the university entrance examination and similar examinations (Gordon & Hart, 2022; Lee & Burkam, 2003) support our research findings. This finding shows us again that exam success takes time and is an extension of a successful academic history. Our participating students were also academically successful in primary and secondary school; their previous success was the most important foundation for their future success.

The last theme of our research was the sources of support that prepared and guided champions

during exam preparation. As Hassinger & Plourde (2005) noted, the first and most important source of support for academic success is the student's family; the second is teachers. The champions and all their parents indicated that there was little conflict in their families and that they had a harmonious family structure. It is well known that exam preparation is a challenging process that creates stress for both students and families (Luo et al., 2020). High academic performance expectations can have a negative impact on many students' exam performance. However, most of the champions stated that their families did not put pressure on them during exam preparation; this situation relieved them, and they experienced less exam stress. Here, we think that the successful educational background of our participating students buffered the conflicts that would require family intervention. Another important source of support for the champions on their way to success was their teachers, who cared deeply for them and provided support when they lost motivation. It is well known that teacher guidance is an important factor on the path to success and increases student motivation (Fujihara, 2022; Ma et al., 2022). In our research, it appears that some of the champions are supported by their teachers, even if this is not obvious, and this support is an environmental factor that increases their motivation.

Previous research on this topic has mostly been quantitative studies aimed at identifying the factors that influence students' success in examinations. Although these studies have made an important contribution to the literature, they do not directly provide detailed information about the exam preparation process of high-achieving (i.e., champion) students. As far as we know, no research has yet been conducted that has examined the preparation process of these students in detail. Many factors that influence success in these exams can be predicted, as they are an important source of stress in many ways. In this research, we have attempted to describe in detail the personal characteristics, educational backgrounds, study strategies, and support resources of students who came first in a national selection examination, using the power of qualitative research. In this regard, we hope that the research findings will help students prepare for national-level examinations, which are held in different formats in many countries. The knowledge we have gained from the champions and their parents may provide an alternative model for many students who will be taking similar exams. According to Bandura (1969), many behaviors are acquired through modelling. These modelling behaviors are also effective in helping individuals acquire specific skills (Rakestraw & Weiss, 1981) and in establishing their achievements and goals (Earley & Erez, 1991). Bandura (1969) emphasizes that the status of the model is important in modelling. If the status of the model is high, i.e. if the perception of the model has some prestige, power and sufficient skill (we predict that the status of students who get high scores in the exam may be perceived as high by other students when preparing for the exam), the model will be taken without regard to the outcome of their behavior (positive or negative) and the status of the model will be the same (we assume that some students perceive the winners as equal to themselves) and if the outcome of their behavior is positive/desirable, it is stated that the model is taken. In this case, we assume that the behavior of the exam winners can be modelled by the majority of students preparing for the exam. There are many individual and environmental factors that influence each student's success in the university entrance examinations. It is not possible to equalize all these factors for every student. Although the descriptions of the successful processes of students who are champions in the university entrance examinations provide a strong alternative, it would not be realistic to expect them to be replicated one-to-one by other students. Nevertheless, we believe that these champion students' stories of their preparation for the exam provide valuable and practical models for other students, along with the psychological counselors, educators, and researchers.

Limitations

As with any qualitative study, this research must be interpreted within the framework of its limitations. One significant constraint arose from the travel restrictions imposed during the COVID-19 pandemic, which prevented in-person meetings with the participants. Consequently, we were unable to observe the physical learning environments of the top-ranking students or directly examine the educational resources they utilized during their preparation process—factors that could have offered valuable contextual data to enrich our analysis. Initially, the research design also included interviews with teachers who were closely involved in the academic development of these students and who could offer additional insight into their learning journeys. However, due to the shift to fully remote education during the pandemic, participants reported a substantial decline in teacher-student interaction, with many relationships becoming distant or entirely disrupted. As a result, we were unable to conduct interviews with the teachers, which limited our ability to triangulate the students' narratives with the educators' perspectives and thereby provide a more holistic view of the participants' academic behaviors.

Furthermore, the study employed a qualitative, cross-sectional case study design. While this approach allowed for in-depth exploration of the students' experiences at a single point in time, it did not permit the longitudinal observation required to fully assess the causal impact of their learning strategies on exam success. Given that preparation for high-stakes exams such as the HEIE unfolds over an extended period, a longitudinal design involving repeated measurements and continuous observation would have been more suitable to establish cause-effect relationships with greater clarity. The absence of such a design constitutes a methodological limitation of the present study. In terms of sample size, although our study reached an acceptable number of participants for a multiple-case study format (Creswell & Miller, 2000), it did not include all potential candidates. Out of 15 top-ranking students, only 5 champions and their parents agreed to participate. The experiences and reflections shared in this study are, therefore, limited to a subset of the population and are shaped by the subjective interpretations and perceptions of those who participated. It is possible that the inclusion of additional high-achieving students, particularly those with different educational or personal contexts, could have contributed new perspectives and altered the thematic structure of our findings.

Suggestions

Many countries implement national-level university entrance examinations, although these assessments vary significantly in structure, content, and degree of obligation. Such variations can influence the strategies that students adopt during the preparation process. The learning strategies identified in our study, which reflect the experiences of high-achieving students in Türkiye's university entrance system, may differ in other national contexts due to the unique structure and cultural significance of their respective examinations. Therefore, future studies should consider conducting comparative research involving top-performing students in different countries. This approach would not only test the transferability of our findings but also allow for the identification of context-specific and universal factors that contribute to exam success. In Türkiye, the university entrance examination holds a central place in the educational journey of students and is often perceived as a decisive factor in shaping their future by both students and parents. However, the sociocultural meanings and emotional weight attributed to such exams are likely to vary across countries. We suggest that future research should take into account the perceived significance of these exams in different educational cultures and how such perceptions influence students'

motivation, preparation strategies, and psychological well-being.

Finally, although our study provides rich qualitative insights, it does not include objective measures of participants' cognitive abilities. Intelligence has long been recognized in the literature as a significant predictor of academic performance and standardized test success (Čavojová & Mikušková, 2015). In this regard, future research could benefit from integrating cognitive assessments alongside qualitative data in order to explore the interplay between intelligence, motivation, study habits, and other personal attributes in achieving high exam performance. Doing so would contribute to a more comprehensive understanding of the multifaceted nature of academic success in high-stakes examinations.

Ethics Committee Approval: Inonu University Social and Human Sciences Scientific Research and Publication Ethics Committee has approved the compliance with the ethics committee principles with the 6th decision number in the 8th session dated 27.04.2020.

Author Contributions: Prof. Dr. Abdullah Atlı took part in the design, execution, initial and final checks of the research and writing; Assoc. Prof. Dr. Murat Canpolat took part in the execution of the research, implementation of the project and initial writing; Lecturer Yeliz Yazıcı Demir took part in the execution of the research, analysis, initial writing and final checks.

Funding and Acknowledgements: This study is supported by TÜBİTAK 1002 Program under the title number 121K042.

Conflict of Interest: The authors declare that they have no conflict of interest.

Sınavlarda Şampiyon Olmak: Yükseköğretim Kurumları Sınavında En İyi Performans Gösterenler Üzerine Bir Vaka Çalışması

Abdullah Atlı^a Murat Canpolat^b Yeliz Yazıcı Demir^c

^a Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye, abdullahatli1@gmail.com

^b Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Malatya, Türkiye, murat.canpolat@inonu.edu.tr

^c Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi, Sinop, Türkiye, yaziciyeliz@gmail.com

ÖZET

Birçok ülkede, prestijli bir üniversiteye kabul edilmek için çeşitli rekabetçi sınavları geçmek gerekmektedir. Türkiye'de Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) her yıl yaklaşık 2-3 milyon öğrenci tarafından üniversiteye girişte birincil yol olarak kullanılmaktadır. Sınava hazırlık konusunda geniş bir literatür olmasına rağmen, en yüksek puanları alan öğrencilerin özelliklerine ilişkin araştırmalar sınırlı kalmaktadır. Mevcut çalışmalar genellikle bu yüksek başarılı bireylerin kişisel özellikleri, hazırlık yöntemleri ve kullandıkları genel stratejilere ilişkin kapsamlı bilgilerden yoksundur. Bu çoklu vaka çalışması, YKS'de üst sıralarda yer alan beş öğrencinin deneyimlerini inceleyerek bu boşluğu doldurmayı amaçlamaktadır. Derinlemesine görüşmeler yoluyla, başarılarına katkıda bulunan dört temel temayı araştırıyoruz: kişilik özellikleri, çalışma stratejileri, eğitim geçmişleri ve destek kaynakları. Bulgularımız, yüksek riskli sınavlarda istisnai performansa yol açan faktörler hakkında incelikli bir anlayış sunmakta ve benzer rekabetçi değerlendirmelere hazırlıklarını optimize etmek isteyen eğitimciler, politika yapımcılar ve öğrenciler için değerli çıkarımlar sağlamaktadır.

MAKALE BİLGİSİ

Makale Türü
Araştırma

Makale Geçmişi
Gönderim tarihi:
30.10.2024
Kabul tarihi:
08.04.2025

Anahtar Kelimeler
Üniversite Giriş Sınavı,
Sınav Şampiyonları,
Sınav Başarısı

Atıf Bilgisi: Atlı, A., Canpolat, M. ve Yazıcı Demir, Y. (2025). Sınavlarda şampiyon olmak: Yükseköğretim kurumları sınavında en iyi performans gösterenler üzerine bir vaka çalışması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13 (2), 1009-1038. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1576102>

Sorumlu yazar: Yeliz Yazıcı Demir, e-posta: yaziciyeliz@gmail.com

Giriş

Türkiye'de 2021 üniversite giriş sınavına yaklaşık üç milyon öğrenci kayıt yaptırmıştır (ÖSYM, 2021). Birçok öğrenci, sınava hazırlanırken destek olarak milyonlarca öğrenci arasında öne çıkmak için akademik/okul çalışmalarının yanı sıra özel derslere veya özel kurslara kaydolmaktadır. Mükemmel bir üniversite eğitimi pek çok aile için "geleceği kurtarmak" ile eşdeğer tutulmaktadır; ancak bunun hem ebeveynler hem de çocuklar için maddi ve manevi bir maliyeti vardır (Ergin Ekinci, 2011). Sınava hazırlık sürecini etkin bir şekilde yöneten ve iyi performans gösteren öğrencilerin niteliklerini belirlemeye yönelik pek çok çalışma yapılmıştır. Çoğunlukla nicel olan bu çalışmalar, sınav başarısını belirleyen kaygı (Turegun ve Alev, 2021; Verissimo ve diğerleri., 2022), IQ (Aydın ve Erdem, 2022) ve aile desteği Luo ve diğerleri., 2020) gibi değişkenlere odaklanmaktadır. Peki, bu sınavlarda en yüksek puanları alan öğrenciler kimlerdir? Onları genel olarak karakterize eden nedir? Türkiye'de her yıl milyonlarca öğrencinin girdiği HEİE sınavında birinci olan ve "sınav şampiyonları" olarak da adlandırdığımız bu öğrencilerin nasıl sınav şampiyonu olduklarını anlamaya çalıştık.

Birçok öğrenci üniversiteye giriş sınavı sırasında sınav kaygısı yaşayabilir (Baranskaya, 2021; Giannopoulou ve diğerleri., 2022; Turegun ve Alev, 2021); bu kaygı depresyona ve intihar düşüncelerine yol açabilir (Mamun, 2021). Bununla birlikte, kaygılarını başarılı bir şekilde yönetebilen ve büyük başarılar elde eden birçok öğrenci araştırmacıların dikkatini çekmektedir. Bu araştırmalardan biri, dünyanın en iyi eğitim ülkelerinden biri olan Finlandiya'da yürütülen nitel bir çalışmadır (Salmela ve Uusiautti, 2015). Bu çalışmada, akademik kariyerlerinde sürekli olarak "A" notu alan yüksek başarılı öğrencilerin özelliklerini düzenlemek için on ana tema kullanılmıştır. Bu on temel özellik, konuyla ilgili benzer çalışmalar tarafından da doğrulanmış olup şu şekilde sıralanmaktadır: Dikkatli olmak (Linley ve diğerleri 2010), merak sahibi olmak (Tough, 2012), öğrenme sevgisi (Bosch ve diğerleri 2021; Colling ve diğerleri 2022), bilişsel esneklik (Toraman ve diğerleri, 2020), başarıda sebat (Wright ve diğerleri 2012), akademik dayanıklılık (Aydın ve Erdem, 2022), yüksek akademik hedefler belirleme (Ben-Avie ve Darrow, 2018), yakın ilişkilere sahip olma (Toraman ve diğerleri 2020), cesaret (Chen ve diğerleri 2022) ve öz farkındalık (Steiner, 2014). Başarılı öğrencilerinin kişisel özellikleri üzerine yapılan diğer çalışmalar, bu öğrencilerin tipik olarak yüksek duygusal zekaya (Petrides ve diğerleri 2004), stres yönetimi becerilerine (Parker ve diğerleri 2004), açıklık ve sorumluluk sahibi kişilik özelliklerine (Malykh, 2017; Verbree ve diğerleri 2021) sahip olduklarını ve mutlu olduklarını (Holzer ve diğerleri 2022) göstermiştir.

Yüksek başarılı öğrencileri karakterize eden bir diğer özellik de çalışma stratejilerini mükemmel bir şekilde benimsemeleridir (Verissimo ve diğerleri 2022). Araştırmalara göre, yüksek başarılı öğrenciler bir konuyu anlamak için çok çaba sarf etmekte (Salmela ve Uusiautti, 2015) ve eleştirel düşünme, analiz etme ve ezberlemeyi birbirine bağlama ve organize etme gibi üstbilişsel teknikleri kullanabilmektedir (Vanthournout ve diğerleri 2012). Aynı zamanda, bu öğrencilerin öz-düzenlemeli çalışma prosedürlerini benimseyerek kendilerine uygun bir çalışma programı ve sistemi oluşturmaları, yüksek akademik başarılarını açıklayan açıklamalardan biri olarak gösterilmektedir (Broadbent ve Poon, 2015; Neroni ve diğerleri 2019). Öğrencilerin sınav başarısını etkileyen diğer faktörler aile, öğretmenler ve okulu içeren çevresel faktörler olarak tanımlanabilir. Hassinger ve Plourde'a (2005) göre, çocukların akademik performansı için ilk destek kaynağı aileleri, ardından da öğretmenleridir. Akademik performans, çocukları için destekleyici ve rol model olan ebeveynlerden olumlu yönde etkilenmektedir (Luo ve diğerleri 2020, Roosa ve diğerleri 2012.).

Okuldaki öğretmenlerin nitelikleri (Ma ve diğerleri 2022) ve okulun öğrencileri üniversite sınavlarına hazırlayan dersler sunup sunmadığı da sınav başarısına katkıda bulunan çevresel unsurlar arasındadır (Gordon ve Hart, 2022; Lee ve Burkam, 2003).

Literatürde üniversiteye giriş sınavlarında performansı etkileyen faktörleri araştıran çok sayıda çalışma olmasına rağmen, bu sınavlarda en yüksek puanı alan öğrencilerin hazırlık süreçlerini, bireysel özelliklerini ve çalışma stratejilerini inceleyen nitel bir araştırmaya rastlanmamıştır. Nitel araştırmanın derinlemesine keşfedici gücünü kullanarak, bu çalışmada üniversiteye giriş sınavında en yüksek puanı alan öğrencilerin kişilik özelliklerini, çalışma stratejilerini ve bağlantılarını ayrıntılı olarak analiz etmeyi amaçladık (Merriam, 1998). Sınavın yaygın etkisine rağmen, üst düzey başarıya götüren bireysel yollar hakkında çok az şey bilinmektedir. Yüksek başarı gösteren öğrencileri birbirinden ayıran özelliklerin anlaşılması, kanıta dayalı eğitim uygulamaları ve destek sistemlerinin bilgilendirilmesi için elzemdir. HEİE'nin yoğun rekabeti ve yüksek riskleri göz önüne alındığında, üstün performansa katkıda bulunan faktörlerin belirlenmesi, eğitimcilerin ve politika yapımcıların gelecekteki adaylar için daha etkili rehberlik stratejileri tasarlamalarına yardımcı olabilir. Bu amaçla, öğrencilerin, öğretmenlerin ve ailelerin ulusal düzeyde kullanılan benzer sınavlara hazırlanmalarına yardımcı olacak bir rehber kitap tasarlamak üzere yola çıktık. Aşağıda, bu birincil hedef bağlamında çalışmalarımızı yönlendiren temel sorular yer almaktadır:

- 2020 HEİE'de dereceye giren öğrencilerin sınav sonuçlarını etkileyen değişkenler nelerdir?
- Bu değişkenler sıralamaya giren öğrenciler arasındaki benzerlik ve farklılıkları nasıl ortaya çıkarmaktadır

Yöntem

Çoklu Vaka Çalışması

Bu araştırmada, vakalar arasındaki benzerlik ve farklılıkları incelemeye olanak tanıyan nitel araştırmalardan çoklu durum çalışması deseni kullanılmıştır (Creswell ve Miller, 2000; Creswell ve Poth, 2018; Yin, 2003). Türkiye'de 2020 yılında uygulanan HEİE sınavında çeşitli kategorilerde (Matematik-Fen, Sosyal Bilimler, Türkçe ve Yabancı Dil gibi) birinci olan beş öğrenciyi ve velilerini ele aldık. Creswell ve Miller (2000) vaka çalışmaları için üç ila beş arasında vaka kullanılabileceğini önermektedir. Bu araştırmadaki her vakada bir şampiyonun yanı sıra bir ya da iki veli yer almıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları 2020 yılında YKS sınavı için Türkiye birincisi olan beş erkek öğrencidir. Çalışma boyunca isimleri yerine takma isimler kullanılmıştır ve takma isimleri aşağıdaki gibidir: Ali, Murat, Demir, Sinan ve Hakan. Katılımcıların özgeçmiş bilgileri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1

Katılımcıların Geçmiş Bilgileri

Katılımcı	Takma ad	Lise Mezunu	Yaş	Üniversitede okuduğunuz bölüm	Sınav hazırlığı sırasında ortalama çalışma süresi (saat/gün)
1	Ali	Eyalet	18	Mühendislik	7-8
2	Murat	Eyalet	18	Mühendislik	8-9
3	Demir	Eyalet	18	Mühendislik	12-13

4	Sinan	Özel	18	Tıp	5-6
5	Hakan	Özel	18	Psikoloji	11

Vaka

2020 yılında 2.424.718 öğrenci İYS'nin ilk aşaması olan TYT sınavına, 1.916.767 öğrenci ise ikinci aşaması olan AYT sınavına girmiştir. Toplamda 15 öğrenci bu sınavların hepsinden 500 puan alarak Türkiye'deki sınavların şampiyonu olmuştur (ÖSYM, 2021). Çalışmaya dahil edilme kriterlerimiz, çalışma için gönüllü olmak ve üniversiteye giriş sınavında herhangi bir kategoride en yüksek puanı almaktı. Dereceye giren öğrencilerin isimlerini, ÖSYM sınav sonuçlarını web sitesinde yayınladığında yerel ve ulusal haber siteleri aracılığıyla öğrendik. Manşetlerde kazananların isimleri, puanları, okudukları liseler ve ikamet ettikleri şehirler yer alıyordu. Bu öğrencilerle e-posta, sosyal medya veya devam ettikleri liselerin yöneticileriyle temasa geçerek bağlantı kurduk. Toplam 15 şampiyondan 13'üne ulaşmayı başardık. Sınav şampiyonlarından beşi aileleriyle birlikte araştırmada yer almak istediklerini söyledi. Bu çalışmaya katılmaya istekli beş şampiyon ve beş ailesiyle görüşmeler gerçekleştirdik. Kazananların tümü HEİE sınavına ilk kez girmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmacıların üniversite etik inceleme kurulu ve etik kurulu etik izni vermiştir. Araştırma öncesinde İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 27.04.2020 tarihinde 6 karar numarası ile etik kurul onayı alınmıştır. Çalışmaya katılan tüm şampiyonlar ve ebeveynleri yazılı onamlarını vermiştir. COVID-19 salgını nedeniyle tüm görüşmeler, uzaktan sesli ve görüntülü sohbetlere olanak tanıyan "Google Meet" kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeleri çalışmanın birinci ve üçüncü yazarları gerçekleştirmiştir. Birinci yazar görüşmeleri yürütürken, üçüncü yazar notlar almış ve birinci yazarın gözden kaçırdığı konuları gündeme getirerek görüşmeye katkıda bulunmuştur. Şampiyonların kişilik özelliklerini keşfetmek için yarı yapılandırılmış görüşmeler kullanılmıştır (örneğin, "Bana biraz kendinizden bahseder misiniz?" "Nasıl bir insansınız?"); öğrenme stratejileri (örneğin, "Sınava hazırlanırken rutin bir haftanızı anlatır mısınız?"); okul hayatını tanımlamaya yönelik sorular (örneğin, "İlkokul, ortaokul ve lisede nasıl bir öğrenciydiniz?"), aile, öğretmenler ve arkadaşlarla ilişkiler (örneğin, "Bu başarıda okulunuzun ve öğretmenlerinizin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?"). Ayrıca, bireysel soruları detaylandırmak için gerektiğinde takip soruları sorulmuştur. Katılımcıların sözlü ve yazılı onayı ile 30 ila 60 dakika arasında süren görüşmeler kayda alınmış; kayıtların kelimesi kelimesine deşifresi yapılmıştır. Katılımcıların isimleri ve kimliklerini ortaya çıkarabilecek diğer bilgiler transkript boyunca değiştirilmiştir. Katılımcıların hiçbiri çalışmaya katıldıkları için herhangi bir ücret almamıştır.

Verilerin Analizi

Transkriptleri yüklemek için QSR NVIVO-11 nitel veri analizi uygulaması kullanılmış, veri setinde yinelenen temaları ortaya çıkarmak ve kapsamlı, zengin ve ayrıntılı bir değerlendirme yapmak için Clarke ve Braun'un (2013) tümevarımsal tematik analiz yöntemi uygulanmıştır.

Veri işlemenin ilk aşamasında, çalışmanın yazarları verilere aşına olmak için her bir transkripti okumuştur. İkinci aşamada yazarlar, katılımcı bir öğrenciyle birlikte ilk kodu oluşturmuştur. İki öğrenci transkripti, her biri eğitim alanında doktora derecesine ve nitel araştırma deneyimine sahip iki dış kodlayıcı tarafından eş zamanlı olarak kodlanmıştır. Her bir transkript için hem anonimleştirilmiş hem de kodlanmamış bir versiyon vardı. Üçüncü aşamada, yazarların ve harici kodlayıcıların kodlarını ayrı ayrı gözden geçirerek bir kod kitabı oluşturulmuştur. Kodlayıcılar

arasında kodların tanımlanmasında anlaşmazlıklar olduğunda, kodların tanımları netleştirilmiştir. Örneğin, katılımcı öğrencilerin test sorusunu çözerken hangi soruyu yanlış yaptıkları hangi konuya aitti ve bu konuların incelenmesi ve değerlendirilmesi 'ilerleme analizi yapma' olarak kodlandı. Kod kitabı oluşturulduktan sonra toplam 96 kod ve 7 potansiyel tema ile asıl kodlama sürecine geçilmiştir. Dördüncü aşamada, gerçek kodlama sürecinde farklı kodlar ortaya çıktığında, bunlar tekrar birleştirildi ve kod kitabı revize edildi. Temalar gözden geçirilmiş ve birbirleriyle uyumlulukları kontrol edilmiştir. Kodlama sürecine rehberlik etmesi için bir "tematik harita" oluşturulmuştur. Beşinci aşamada, analiz için tüm kodlamalar tamamlandıktan sonra tekrar bir araya getirilmiş ve ana temalar sadeleştirilerek netleştirilmiştir. Araştırmanın nihai analiz süreci 23 kod ve 4 ana tema belirlenerek devam etmiştir. Son aşamada ise her tema için spesifik, çarpıcı ve ilgi çekici doğrudan alıntı örnekleri seçilerek bulgulara sunulmuştur

Doğrulama

Bu çalışmada, bulguların geçerliliğini artırmak için nitel araştırmacılar tarafından sıklıkla kullanılan üye kontrolü, uzman incelemesi ve kalın, zengin bir tanımlama (Creswell & Miller, 2000) gibi geçerlilik stratejileri kullanılmıştır. Üye kontrolünün bir parçası olarak nihai rapor, geri bildirimlerini görmeleri ve onaylamaları için katılımcılara geri gönderilmiştir. Katılımcılardan dördü "Evet, burada yazılanlar tam olarak benim söylediklerim" geri bildirimini verirken, bir katılımcı telefon numarasını değiştirmiş ve üye kontrolü için iletişimi iletmemiştir. Uzman incelemesinde, veri analizleri ve bulgular iki uzmana sunulmuş ve geri bildirimleri alınmıştır. Bulgular bölümünde, katılımcıların beş vakayı anlatan kendi ifadeleri doğrudan sunularak durumun detayları zenginleştirilmiştir.

Miles ve diğerleri (2018) kodlayıcılar arasındaki tutarlılığı kontrol etmek için kodlanmamış belgelerin üzerinden geçmenin ve karşılaştırmalar yapmanın daha doğru olacağını önermektedir. Bu öneri doğrultusunda, her bir yazarın kodlayıcılar arası güvenilirliği, kodlanmamış transkriptler üzerinde kodlama yapılarak hesaplanmıştır. Yazarlar sadece analizin sonunda değil, kodlayıcılar arası uyumluluk için analiz süreci boyunca fikir alışverişinde bulunmak üzere bir araya gelmiştir. Kodlayıcılar arası güvenilirlik Cohen's kappa kullanılarak hesaplanmış ve şu sonuçlar elde edilmiştir: Kappa değeri kodlayıcı 1 ve kodlayıcı 2 için .82, kodlayıcı 1 ve kodlayıcı 3 için .84'tür. Bakeman ve Gottman (1997) .70 veya daha yüksek bir kappa değerinin iyi bir güvenilirliği yansıttığını öne sürmektedir.

Bulgular

Sonuçlar bölümünde her bir kazanan ve ebeveynleri birer vaka olarak anılmıştır. Bu nedenle araştırmamız beş vaka çalışmasına odaklanmıştır: kişisel özellikler, eğitim geçmişi, çalışma teknikleri ve destek kaynağı. Bu temalarda verilen örnekler arasında çarpıcı paralellikler ve farklılıklar vardı.

Vaka Açıklamaları

Ali: "Konuları anlayana kadar sorguluyordum."

Ali 18 yaşında ve şu anda İsviçre'de eğitim görüyor. 2020 yılında HEIE'nin AYT bölümündeki yabancı dil sınavında şampiyon oldu. Ali'nin bu şampiyonluğu onu ve ailesini şaşırtmadı, çünkü bekledikleri bir başarıydı. Ali, ilkokula başladığından beri başarılı bir öğrenci olarak öğretmenleri ve ailesi arasında adından söz ettirmişti. Ali, asker olan babasının mesleği nedeniyle birkaç kez okul

değiştirmek zorunda kalmasına rağmen, yeni okuluna ve arkadaşlarına çabucak alıştığını anlattı. Ortaokul yıllarında, sınavla ve kendi deyimiyle "çok çalışarak" öğrenci kabul eden Türkiye'nin en iyi liselerinden birini kazandı. Üniversite sınavlarında ilk 100'e girerek yurtdışında okumak ve burs almak isteyen Ali, lisede sık sık ders çalıştığını söyledi. Ali, "dersleri çok dikkatli dinlediğini", bir şeyi anlamadığında "asla pes etmediğini" ve şampiyonluğa giden yolu "hazırlıkla" anlattığını söyledi. Annesi Ali için "Kimsenin onu izlemesine gerek yoktu, kendi çalıştığında karar verirdi" dedi ve onu "sorumluluk sahibi" olarak tanımladı. Annesinin sözleri Ali'nin iddialarını doğrular nitelikteydi. Ali, yatılı okula gitmenin daha sosyal olmasına yardımcı olduğunu ve herkesin öğrendiği bir okula gitmenin kendisini daha fazla motive ettiğini iddia etti. Boş zamanlarında gitar çalan ve spor yapan Ali sınava hazırlanırken hobilerinden vazgeçmediğini; aksine bu hobilerin ders çalışma aralarında yorgunluğunu hafifleten aktivitelere dönüştüğünü söyledi. "Ailemden hiçbir zaman baskı görmedim. Ailem huzurlu bir ortam sağlayarak bana destek oldu." Başarısında ailesinin önemli bir rol oynadığını vurguladı

Murat: "Tek yapmam gereken çok çalışmaktı."

18 yaşında Türkiye'de 2020 üniversite giriş sınavında Türk Dili ve Anlatımı alanında burs kazanan Murat, şu anda Almanya'da bilgisayar mühendisliği okuyor. Kendisini "mutlu", "özgüvenli" ve "sosyal" olarak tanımlayan Murat, sınavda ilk 100'e girerek yurtdışında burslu okumak istiyordu. "Mutlu çocuklar mutlu ailelerde yetişir" diyen annesi, Murat'ın öğretmenlerinin de bu mutluluğu fark ettiğini söyledi: "Öğretmenleri bana 'Murat çok mutlu, hep gülümsüyor' derlerdi." "Küçüklüğümden beri hep başarılıyım, en iyi öğrenciyimdir." Murat, 5. sınıftan beri sınavlarda büyük başarı gösterdiğini anlatıyor. Murat lise giriş sınavında da çok başarılı olmuş ve Türkiye'nin sınavla öğrenci alan en iyi liselerinden birini kazanmış. Murat, bazen arkadaşlarıyla "kütüphanede çalıştığını", "sürekli test çözdüğünü" ve test çözerken "gerçek sınavı simüle ederek" sınava hazırlandığını belirtti. Hobilerini ise bir müzik aleti çalarak ya da sevdiği kitapları okuyarak sürdürdü. Sınava hazırlanırken hobilerinden vazgeçmediğini vurgulamıştır. Aksine bu durum sınavdaki başarısını olumlu yönde etkiledi. İlk 100'e gireceğinden emin ama motivasyonu düştüğünde "Sen yapamazsan kim yapacak?" diye soruyor. Kendi kendini motive ettiğini söylüyor. "Beni her zaman destekleyen anneme teşekkür ederim" diyen Murat, ailesinin başarısında önemli bir rol oynadığını vurguluyor

Demir: "Garip bir şeydi ama okumayı seviyordum, sevdiğim şeyi yapıyordum."

Demir 18 yaşında ve şu anda Türkiye'de iyi bir üniversitede bilgisayar mühendisliği okuyor. 2020 yılında üniversite giriş sınavında tam puan alarak TYT'de Türkiye şampiyonu olmuş. Kendisini oldukça "sosyal", "hedef odaklı" ve "sorumluluk sahibi" olarak tanımlıyor. Çocukluğundan beri başarılı bir öğrenci olduğunu ve liseye giriş sınavında birinci olduğunu anlatan Demir, üniversiteye giriş sınavında da ilk 2000'e girmek istediğini söyledi. Şampiyonluğa giden yolu anlatan Demir, "hedefine odaklandığını" söyledi. Özellikle matematik ve fizik gibi konulara ilgi duyduğunu, öğrenmekten keyif aldığını ve soruları "bulmaca" gibi görerek süreci daha da keyifli hale getirdiğini söyledi. Sınava hazırlanırken katı bir programının olmadığını, "esnek" ama "planlı" hareket ettiğini ve gün içinde neler yapacağını zihninde organize ettiğini belirtti. "Çok test çözdüğünü", hatalarından dolayı motivasyonunun düşmediğini, aksine hatalarından yola çıkarak "ilerleme analizi" yaptığını, hataların üzerine gitmediğini ve "pes etmediğini", bunun da sınavdaki başarısını artırdığını sözlerine ekledi. Şampiyonluk yolunda yatılı bir lisede okuduğu için aile baskısını üzerinde hiç hissetmediğini ifade eden Demir, okuduğu okulun başarısından çok sosyalleşmesinde etkili olduğunu belirtti

Sinan: "Bir günde en az 300 çoktan seçmeli soru çözdüm."

Sinan 18 yaşında. Üniversite giriş sınavı 2020'de Türkiye birincilerinden biri oldu ve Türkiye'de iyi bir üniversitede tıp fakültesini tercih etti. Kendisini oldukça "sorgulayıcı" ve "hedef odaklı" olarak tanımlayan Sinan, ilkokul günlerinden beri başarılı olduğunu ve daha önce de lise giriş sınavını kazandığını anlattı. Sınavda birincilerden biri olduğunu adresinden öğrendiğinde hiç şaşırmamış ve kendisine ulaşan çok sayıda tebrik telefonundan mutluluk duymuş: "Okuma yazmayı üç yaşında öğrendim. Okula başlamadan önce bile kitap okuyordum. " Çocukluğunun yaşitlarından farklı geçtiğini de anlattı. Başarısını "planlı öğrenme" ve "özgüven" ile açıklayan Sinan, gün içinde sürekli spor yaptığını ve bunun sınava hazırlanmasında olumlu etkisi olduğunu belirtti. Sinan, "dersi çok iyi dinlediğini", "çok sayıda test çözdüğünü" ve çözemediği sorular için "konu tekrarı yaptığını" belirtti. Sinan'ın anne ve babası öğretmen. Sinan, başarısında ailesinin rolünü anlatırken diğer şampiyonlardan farklı olarak "Bana baskı yapmadılar desem yalan olur" dedi. Şunu da ekledi: "Bazen ailem ders çalışmadığımı ya da dışarıdan geç geldiğimi gördüğünde kızardı. " . Zaman zaman hissettiği aile baskısını anlattı. Öğretmen olan annesi, "Kendi öğrencilerimle karşılaştırdığımda Sinan'ın daha az çalıştığını gördüm ve hem babası hem de ben onu uyardık" dedi. Ayrıca Sinan, sınava hazırlanırken çözemediği soruları sorarak öğretmenlerinden yardım aldığını ve sınavda başarılı olmasında öğretmenlerinin önemli destekçileri olduğunu söyledi.

Hakan: "Bir hedefim varsa, yapacağım derim ve yaparım."

Hakan 18 yaşında ve şu anda Türkiye'de bir üniversitede psikoloji okuyor. 2020'de tam puan alarak Türkiye birincisi oldu. Kendisini daha çok "sosyal" ve "mutlu" olarak tanımlıyor. Hakan şampiyonluğa giden yolu "kendini tanımak" ve "hedef odaklı" olmakla ilişkilendiriyor: "Bir hedefim olduğu zaman yapacağım derim ve yaparım." Sınava gireceklere ise "Bir hafta oturun, düşünün ve hiçbir şey yapmayın" diyor. "Çalışın, çalışın, sadece oturun ve yaptığınız işi neden sevdiğinizi, neye tutkuyla bağlı olduğunuzu, neden zevk aldığınızı düşünün" tavsiyesinde bulundu. Annesi, "Anaokulundan beri ona hiç 'ders çalış' ya da 'ödevini yap' demedik. O ne yapması gerektiğini biliyor ve yapıyor. " sözleri Hakan'ın kendisine hedefler koyduğunu ve bu yolda çalıştığını doğruluyordu. Sınav hazırlığı sırasında "planlı" hareket eden Hakan, sabah erken saatlerde çalışmaya başladığını, süreç içinde "test çözdüğünü", çözemediği sorular için "gelişim analizi yaparak" konu tekrarı yaptığını belirtti. Zaman zaman motivasyonu düşse de üniversite ve hedeflediği bölüm hakkında bilgi edinerek motivasyonunu korumaya çalıştı. "Ailemin bana, benim kendime güvendiğimden daha çok güvendiğini söyleyebilirim." Ailesinin bu süreçte yanında olduğunu vurguladı. Hakan, psikoloji bölümünü tercih etmesinde ve kariyerini planlamasında katkısı olan hocalarının da bu başarıda payı olduğunu altını çizdi.

Çapraz Vaka Analizi

Tematik analiz sonucunda, şampiyonaya giden yolu tanımlayan toplam dört çapraz vaka teması ortaya çıkmıştır. Bu beş vakayı kapsayan temalar, birbirinden farklı ve/veya farklı durumları içermektedir.

Tablo 2

Tema ve Kodlara İlişkin Tablo

Temalar	Kodlar	Ali	Murat	Demir	Sinan	Hakan
Kişisel Özellikler	Mutlu	✓	✓	✓	✓	✓
	Hedef odaklı	✓	✓	✓	✓	✓
	Kendine güvenen	✓	✓	✓	✓	✓
	Başarıda Süreklilik	✓	✓	✓	✓	✓
	Sosyal	✓	✓	✓	✓	✓
Eğitim Geçmişi Çalışma Stratejileri	Araştırmacı	✓			✓	
	Sorumlu	✓	✓	✓	✓	✓
	Tanınan Öğrenci	✓	✓	✓	✓	✓
	İyi Bir Liseye Gitmek	✓	✓	✓	✓	✓
	Sürekli Çalışma	✓	✓	✓	✓	✓
	Test Çözme	✓	✓	✓	✓	✓
	Uygulama Sınavı Çözme	✓	✓	✓	✓	✓
	İlerleme Analizi Yapmak	✓	✓	✓	✓	✓
	Bilgiyi Özümsemek	✓	✓	✓	✓	✓
	Katı Bir Program Yerine Esnek Bir Program	✓	✓	✓	✓	✓
	Sınıfta Dikkat	✓	✓	✓	✓	✓
	Çalışma Araları Arasında İlgi Çekici Hobiler	✓	✓		✓	
	Ders Çalışmayı Keyifli Hale Getirmek	✓		✓		
	Çalışma Arkadaşları ile Ders Çalışmak		✓	✓		
	Başkalarına Ders Vererek Çalışmak					✓
Destek Kaynakları	Huzurlu Bir Aile Ortamına Sahip Olmak	✓	✓	✓	✓	✓
	Aile Desteğine Sahip Olmak	✓	✓	✓		✓
	Öğretmen Desteğine Sahip Olmak	✓			✓	✓

Kişisel Özellikler

Bu tema sınavda şampiyon olan öğrencilere verildi: "Bana kendinizden bahseder misiniz?" Sizce nasıl bir insansınız? " sorularına verdikleri cevapları içermektedir (paralel sorular velilere de yöneltilmiştir). Görüşmelerde şampiyonlar ve ebeveynleri, şampiyonların kişiliklerini tanımlamak için benzer terimler kullandılar. Şampiyonlar genel olarak mutluydu. Sınavlarda elde ettikleri iyi sonuçlar da bu mutluluğu pekiştiriyordu. Görüşmelerde dikkat çeken bir başka kişisel özellik de yüksek özgüvenleriydi. Şampiyonlar neyi başarabileceklerini biliyor ve kendilerine inanıyorlardı. Daha önce birçok kez benzer sınavlara katılmış ve başarılı olmuşlardı. Tüm şampiyonlar, "Bir sınava yeterince çalışırsam, kesinlikle geçebilirim" düşüncesine sahipti. Şampiyonların her biri hedef odaklıydı. Sınavdan önce gelecek yaşamları için hedefler belirlemişlerdi. Hedeflerine ulaşmak için ciddi bir çaba sarf etmeleri gerektiğini biliyorlardı. Onlara üniversite giriş sınavı için hedeflerini sorduğumuzda, çoğu "ilk 100'e girmek" istediklerini söyledi. Birinci olduklarını öğrendiklerinde biraz şaşırmış olsalar da, bu şaşkınlık kesinlikle beklenmedik bir başarı değildi. Onlardan öğrendiğimiz en önemli şeylerden biri, başkalarının size ne olacağınızı söylediği değil, sizi siz yapan gerçekçi hedeflerinizin olması gerektiği idi. Şampiyonlar pes etmedi. Başarıda ısrarcı oldular. Birçoğu başarıya giden yolun dolambaçlı ve beklenmedik aksiliklerle dolu olduğunu söyledi. Bazen işler ters gittiğinde, motivasyonlarını kaybettiklerinde, başarısızlıkla karşılaştıklarında dinlendiler, enerji depoladılar ve hedeflerine yeniden yöneldiler. Darbe aldıklarında ise daha mücadeleci bir tavır

sergilediler.

Eğitim Geçmişi

Bu tema şampiyonların çocukluklarında ne tür öğrenciler olduklarını detaylandırmaktadır. Beş vakada da şampiyonların akademik başarıları nedeniyle "tanınan öğrenciler" olduğunu tespit ettik. Görüşmelerimizde veliler, veli toplantılarında çocuklarının öğretmenlerinden duydukları övgü dolu sözleri dile getirerek şampiyonları takdir ettiler. Babasının işi nedeniyle birkaç kez okul değiştiren Ali, çocukluğundan beri başarılı bir öğrenci olduğunu ve öğretmenlerinin onu fark ettiğini söyledi. "Başarılı bir çocuktum. Çok ders çalışmazdım ama derslerle ilgilenirdim, dinlerdim ve derslerde iyiydim" dedi. Murat küçük yaşta oyuncak seçiminde bile yaşatlarından farklı olduğunu ailesinin dikkatine sunmuş. Çok kitap okuyor ve yaşından büyük davranıyordu. Okula başladığında başarısıyla öğretmenlerinin dikkatini çeken Murat, ilkokul ve ortaokulu birincilikle bitirdi ve birçok burs kazandı. Sinan'ın üniversite sınavındaki birinciliği, diğer şampiyonlar gibi ilk başarısı değildi. Daha önce lise giriş sınavında da birincilik kazanmıştı. Görüştüğümüz şampiyonların her biri "iyi bir lisede" eğitim görmüştü. Dolayısıyla şampiyonluk, lise son sınıfta sınava yoğun bir şekilde hazırlanma çabasından ziyade, çocukluktan itibaren "başarı geliyorum" diyen bir eğitim geçmişinin ürünüydü.

Çalışma Stratejileri

Bu tema şampiyonların nasıl ders çalıştığını içermektedir. Tüm katılımcılarımızın disiplinli bir çalışma sistemine sahip olduğunu gördük. Şampiyonların hepsi her gün çalışıyordu. Şampiyonlar günde 5 ila 13 saat arasında (yaklaşık 9 saat) ders çalıştıklarını bildirmişlerdir. Ders çalışmak onlar için yemek, içmek ve uyumak gibi günlük bir ihtiyaç haline gelmişti. Ali, "Geçen yıl sınavı sadece çalışarak geçmedim. Tüm eğitim hayatım boyunca her gün sistematik olarak çalıştım" sözleri diğer tüm şampiyonların ortak özelliği idi. Sürekli öğrenme şampiyonlar için sıkıcı bir rutindi çünkü çalışma planları yazılı değildi ve kendilerine uygun dinamik ve esnek bir programla çalışıyorlardı. Şampiyonlar genellikle katı ve yazılı bir müfredatı takip etmek yerine o hafta ne yapacaklarına zihinsel olarak hazırlanmayı tercih ediyorlardı. Deniz, "Bir çalışma planım yoktu ve uygun olduğunda çalıştım" dedi. Şampiyonlar hangi konuya ne kadar zaman ayıracaklarına ve kendi ilerleme analizlerine ne kadar zaman ayıracaklarına karar verdiler. Çalıştıkları her konudan sonra kendilerini değerlendirdiler ve hangi konulara daha fazla önem vermeleri gerektiğini analiz ettiler. Onlar için biliyormuş gibi yaparak geçilebilecek hiçbir konu yoktu. Konuyla ilgili bilgileri çözümseyerek çalışmaları temel stratejilerinden biriydi. Anlamadıkları bir konu olduğunda kitapların yanı sıra YouTube videoları gibi çeşitli alternatifleri de değerlendiriyorlardı. Hazırlık süreci sıkıcı ve zorlayıcı olduğunda konuyu bir bulmaca gibi ele alıp çalışmayı keyifli hale getirebiliyordu. Deniz, "Öğrenmekten keyif aldım. Zorlandığım zamanlarda eğlenceli bir bulmaca çözüyormuşum gibi davranmaya çalışıyordum. " Şampiyonlar problem çözme becerilerini geliştirmek için sürekli test çözüyorlardı. Onlar için testler, bir konuyu ne kadar anladıklarına dair geri bildirim veren öğretmenler gibiydi. Testlerden sonra sıra sınav simülasyonuna geliyordu. Son birkaç aydır her gün sınav provası yapıyorlardı. Sınav yaklaştıkça Hakan sınav rutinini şu şekilde açıkladı: "Son bir buçuk-iki aydır günde iki deneme sınavı çözmeye başladım. Sabah erken kalkıyorum, konu tekrarı yapıyorum, test çözüyorum, yanlışlarıma bakıyorum ve o yanlışlar üzerinden soru çözüyorum. " Çalışma aralarında hobilerle uğraşarak enerji tasarrufu yapmak da şampiyonların bir öğrenme stratejisiydi. Bu şekilde, yoğun çalışma süreci boyunca rahatlamak, enerjilerini yeniden odaklamak ve yeniden çalışmaya başlamak için çalışma molalarında keyif aldıkları aktivitelerin peşinden gittiler. En sık yaptıkları aktiviteler: kitap okumak, bir müzik aleti

çalmak, arkadaşlarıyla vakit geçirmek, spor yapmak, film izlemek veya bilgisayarda oyun oynamaktı. Örneğin Deniz, "Eğer o gün planladığım gibi düzgün çalıştıysam. Bir saat kitap okurdum. Bir saat egzersiz yaptım. " Benzer şekilde Hakan da "Haftanın altı günü çok çalıştıysam Pazar günü bütün gün arkadaşlarımla kafelere giderdim" dedi.

Destek Kaynağı

Bu tema, sınav hazırlığı sırasında şampiyonlara fırsatlar sağlayan ve onları motive eden kişilerle ilişkileri içermektedir. Şampiyonların destek kaynakları aile desteği ve öğretmen desteği olarak bulunmuştur. Zorlu sınava hazırlanmalarına yardımcı olan, huzurlu bir çalışma ortamı hazırlayan, üzerlerinde baskı kurmayan ve onlara güvenen ebeveynleri vardı. Şampiyonların eğitim geçmişleri başarılarla doluydu, kendileri için plan yapmışlar ve günlük çalışmışlardı. Bu nedenle aileleri ile çalışmaları konusunda çatışma yaşayacakları durumlar çok nadirdi. Görüşmeler sırasında fark ettiğimiz en önemli noktalardan biri de tüm şampiyonların huzurlu ve düzenli bir aile yaşamına sahip olmalarıydı. Görüşmelerimizde de tespit ettiğimiz gibi, tüm ailelerde, hem şampiyonlar hem de ebeveynleri arasında büyük bir uyum duygusu vardı. Bu uyum özellikle ebeveynler arasındaki ilişkide ve çocuklarıyla kurdukları ilişkinin kalitesinde belirgindi. Ebeveynler aile içi çatışmaların çok az olduğundan, çocuklarını sevdiklerinden ve çocuklarının da bunu hissettiğinden bahsettiler. Hakan'a sınavlara hazırlanmana nasıl yardımcı olduk diye sorduğumda, "En büyük katkınız beni dinlemeniz," dedi Hakan'ın annesi. Tüm ebeveynler evlerini "hoş" ve "sessiz" olarak tanımladı. Murat'ın annesi "Şu anda üç çocuğum var ve ben bir yere gittiğimde hep gülümsüyorlar" dedi. Zaten gerekli iş disiplinine sahip olan şampiyonlar, mutlu ve sakin bir işyerinden duygusal olarak yararlanma eğilimindeydi. Kazananlardan bazıları başarılı olmalarına yardımcı oldukları için profesörlerine teşekkür etti, ancak bu desteğin güç ve yönden yoksun olduğunu gördük. Bu veriler göz önünde bulundurulduğunda, pandemi kısıtlamalarının öğretmenler ve öğrenciler arasındaki ilişki üzerinde zararlı bir etkisi olabileceği sonucuna varıyoruz.

Tartışma

Birçok ülkede öğrenciler istedikleri üniversitede okuyabilmek için uzun ve zorlu sınavlara hazırlanmak zorundadır. Bu çalışmada, Türkiye'de her yıl milyonlarca öğrencinin girdiği Ulusal Üniversite Giriş Sınavı'nda (UGS) şampiyon olan öğrencilerin başarısını etkileyen faktörleri araştırmak istedik. Araştırmamız sonucunda şampiyonları etkileyen faktörleri dört ana tema altında topladık: kişisel özellikler, çalışma stratejileri, eğitim geçmişi ve destek kaynakları.

Şampiyonlar için ilk tema kişilikti. Bu tema, şampiyonların hem kendilerinin hem de ebeveynlerinin kişisel özelliklerine ilişkin açıklamaları içeriyordu. Önceki çalışmalar, akademik başarısı yüksek öğrencilerin genellikle mutlu olduklarını (Holzer ve diğerleri 2022), yüksek ama ulaşılabilir hedefler koyduklarını (Ben-Avie ve Darrow, 2018) ve sosyal olduklarını (Petrides ve diğerleri 2004; Salmela ve Uusiautti, 2015; Toraman ve diğerleri 2020) ortaya koymuş, pes etmeden çabaladıklarını vurgulamıştır (Aydın ve Erdem, 2022; Wright ve diğerleri 2012). Benzer şekilde, çalışmamızdaki şampiyonlar da genel olarak mutlu olduklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılarımız hedeflerini üniversite giriş sınavından çok önce belirlemişlerdi. Şampiyonlar, milyonlarca öğrencinin girdiği bir sınavda ilk 100'e girmek istediklerini açıklamışlardır. Hedeflerine ulaşma yolunda çeşitli zorluklarla karşılaşsalar da pes etmediler. Katılımcılar kendilerini arkadaşlık kurma becerisine sahip, sosyal kişiler olarak nitelendirmiş ve başarılı olma yeteneklerine güvendiklerini ifade etmişlerdir. Bu kişisel özelliklere ek olarak, diğer bireyler kendilerini meraklı ve empatik olarak tanımlamıştır.

Çalışma stratejileri çalışmanın ikinci ana temasıdır ve bu tema için tüm katılımcılar katı bir program dahilinde çalışmak yerine uygun, sistematik bir çalışma programına sahip olduklarını belirtmiştir. Öz-düzenleyici çalışma stratejileri kullanan yüksek akademik başarıya sahip öğrencilerle ilgili mevcut literatürle tutarlı olarak (Broadbent ve Poon, 2015; Neroni ve diğerleri 2019), çalışmamızdaki öğrenciler kendi çalışma sistemlerini geliştirmiş ve esnek ve öz-düzenleyici çalışma stratejilerini kullanmışlardır. Literatürde pes etmeden çalışmanın, çalışkanlığın (Salmela ve Uusiautti, 2015), bağlantı kurma ve analiz etme gibi üstbilişsel stratejileri kullanmanın (Vanthournout ve diğerleri 2012) ve konuyla ilgili bilgiyi özümseyerek öğrenmenin başarılı olmada etkili faktörler olduğu bildirilmektedir (Verissimo ve diğerleri 2022), Çalışmamızda tüm bu stratejilerin öğrenciler tarafından aktif olarak kullanıldığını gördük. Ayrıca çalışmamızdaki şampiyonlar "sınav ve deneme testleri çözme", "gelişim analizleri yapma", "ders dinleme", "çalışma aralarında hobilerle ilgilenme", "öğrenmeyi zevkli hale getirme" ve "çalışma arkadaşlarıyla ders çalışma" stratejilerini kullandıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmanın üçüncü teması şampiyonların eğitim geçmişleriydi. Şampiyonlar, üniversiteye gitmeden önce girdikleri pek çok sınavda (örneğin liseye giriş sınavları, deneme sınavları, deneme sınavları) yüksek başarı gösterdikleri için öğretmenleri tarafından "fark edilen" öğrencilerdir. İlkokuldaki başarıları onları daha iyi bir liseye taşıırken, iyi bir lisede okumak da daha iyi bir üniversiteye girmelerini sağlıyor. İyi bir okula gitmenin üniversite giriş sınavı ve benzeri sınavlarda daha iyi performans göstermenin önemli bir yordayıcısı olduğuna dair önceki araştırmaların bulguları (Gordon & Hart, 2022; Lee & Burkam, 2003) araştırma bulgularımızı desteklemektedir. Bu bulgu bize sınav başarısının zaman aldığını ve başarılı bir akademik geçmişin uzantısı olduğunu bir kez daha göstermektedir. Katılımcı öğrencilerimiz ilkökul ve ortaokulda da akademik olarak başarılıydı; önceki başarıları gelecekteki başarıları için en önemli temeli oluşturuyordu.

Araştırmamızın son teması, sınava hazırlık sürecinde şampiyonları hazırlayan ve onlara rehberlik eden destek kaynaklarıydı. Hassinger ve Plourde'un (2005) belirttiği gibi, akademik başarı için ilk ve en önemli destek kaynağı öğrencinin ailesidir; ikincisi ise öğretmenlerdir. Şampiyonlar ve tüm ebeveynleri ailelerinde çok az çatışma olduğunu ve uyumlu bir aile yapısına sahip olduklarını belirtmişlerdir. Sınav hazırlığının hem öğrenciler hem de aileler için stres yaratan zorlu bir süreç olduğu iyi bilinmektedir (Luo ve diğerleri 2020). Yüksek akademik performans beklentileri, birçok öğrencinin sınav performansı üzerinde olumsuz bir etki yaratabilir. Ancak şampiyonların çoğu, sınav hazırlığı sırasında ailelerinin kendilerine baskı yapmadığını, bu durumun kendilerini rahatlattığını ve daha az sınav stresi yaşadıklarını belirtmiştir. Burada katılımcı öğrencilerimizin başarılı eğitim geçmişlerinin aile müdahalesini gerektirecek çatışmaları tamponladığını düşünüyoruz. Şampiyonların başarıya giden yolda bir diğer önemli destek kaynağı da onları çok önemseyen ve motivasyonlarını kaybettiklerinde destek veren öğretmenleriydi. Öğretmen rehberliğinin başarıya giden yolda önemli bir faktör olduğu ve öğrenci motivasyonunu artırdığı iyi bilinmektedir (Fujihara, 2022; Ma ve diğerleri 2022). Araştırmamızda, şampiyonların bir kısmının belirgin olmasa da öğretmenleri tarafından desteklendiği ve bu desteğin motivasyonlarını artıran çevresel bir faktör olduğu görülmektedir.

Bu konuda daha önce yapılan araştırmalar çoğunlukla öğrencilerin sınavlardaki başarısını etkileyen faktörleri belirlemeye yönelik nicel çalışmalar olmuştur. Bu çalışmalar literatüre önemli bir katkı sağlamış olsa da, yüksek başarılı (yani şampiyon) öğrencilerin sınava hazırlık süreci hakkında doğrudan ayrıntılı bilgi vermemektedir. Bildiğimiz kadarıyla bu öğrencilerin hazırlık sürecini detaylı olarak inceleyen bir araştırma henüz yapılmamıştır. Birçok yönden önemli bir stres kaynağı olan bu sınavlarda başarıyı etkileyen birçok faktör tahmin edilebilir. Bu araştırmada, nitel

araştırmanın gücünü kullanarak ulusal bir seçme sınavında birinci olan öğrencilerin kişisel özelliklerini, eğitim geçmişlerini, çalışma stratejilerini ve destek kaynaklarını ayrıntılı olarak betimlemeye çalıştık. Bu bağlamda, araştırma bulgularının öğrencilerin birçok ülkede farklı formatlarda düzenlenen ulusal düzeydeki sınavlara hazırlanmalarına yardımcı olacağını umuyoruz. Şampiyonlardan ve ailelerinden edindiğimiz bilgiler, benzer sınavlara girecek birçok öğrenci için alternatif bir model sağlayabilir. Bandura'ya (1969) göre birçok davranış model alma yoluyla kazanılır. Bu model alma davranışları, bireylerin belirli becerileri kazanmalarında (Rakestraw ve Weiss, 1981), başarılarını ve hedeflerini oluşturmalarında da etkilidir (Earley ve Erez, 1991). Bandura (1969) modellemede modelin statüsünün önemli olduğunu vurgulamaktadır. Modelin statüsü yüksekse, yani modelin algısı belli bir prestije, güce ve yeterli beceriye sahipse (sınavda yüksek puan alan öğrencilerin statüsünün sınava hazırlanırken diğer öğrenciler tarafından da yüksek olarak algılanabileceğini öngörüyoruz), davranışlarının sonucuna (olumlu ya da olumsuz) bakılmaksızın modelin alınacağı ve modelin statüsünün aynı olacağı (bazı öğrencilerin kazananları kendileriyle eşit olarak algıladıklarını varsayıyoruz) ve davranışlarının sonucunun olumlu/istenen olması durumunda modelin alındığı belirtilmektedir. Bu durumda, sınavı kazananların davranışlarının sınava hazırlanan öğrencilerin çoğunluğu tarafından modellenebileceğini varsayıyoruz. Her öğrencinin üniversite giriş sınavlarındaki başarısını etkileyen birçok bireysel ve çevresel faktör vardır. Tüm bu faktörleri her öğrenci için eşitlemek mümkün değildir. Üniversite giriş sınavlarında şampiyon olan öğrencilerin başarılı süreçlerine ilişkin tanımlamalar güçlü bir alternatif sunsa da, bunların diğer öğrenciler tarafından birebir tekrarlanmasını beklemek gerçekçi olmayacaktır. Yine de bu şampiyon öğrencilerin sınava hazırlık hikâyelerinin diğer öğrencilerle birlikte psikolojik danışmanlar, eğitimciler ve araştırmacılar için de değerli ve pratik modeller sunduğuna inanıyoruz.

Sınırlılıklar

Her nitel çalışmada olduğu gibi, bu araştırma da sınırlılıkları çerçevesinde yorumlanmalıdır. Önemli kısıtlardan biri, COVID-19 salgını sırasında uygulanan seyahat kısıtlamalarından kaynaklandı ve bu durum katılımcılarla yüz yüze görüşmeyi engelledi. Sonuç olarak, üst düzey öğrencilerin fiziksel öğrenme ortamlarını gözlemleyemedik veya hazırlık süreçleri sırasında kullandıkları eğitim kaynaklarını doğrudan inceleyemedik - analizimizi zenginleştirmek için değerli bağlamsal veriler sunabilecek faktörler. Başlangıçta araştırma tasarımı, bu öğrencilerin akademik gelişimleriyle yakından ilgili olan ve öğrenme yolculukları hakkında ek bilgiler sunabilecek öğretmenlerle görüşmeleri de içeriyordu. Ancak pandemi sırasında tamamen uzaktan eğitime geçilmesi nedeniyle katılımcılar, öğretmen-öğrenci etkileşiminde önemli bir düşüş olduğunu, birçok ilişkinin mesafeli hale geldiğini veya tamamen kesintiye uğradığını bildirdi. Sonuç olarak, öğretmenlerle görüşme yapamadık; bu da öğrencilerin anlatılarını eğitimcilerin bakış açılarıyla birleştirme ve böylece katılımcıların akademik davranışlarına dair daha bütüncül bir bakış açısı sağlama becerimizi sınırladı.

Ayrıca, çalışmada nitel, kesitsel bir vaka çalışması tasarımı kullanılmıştır. Bu yaklaşım, öğrencilerin deneyimlerinin zaman içinde tek bir noktada derinlemesine incelenmesine olanak tanırken, öğrenme stratejilerinin sınav başarısı üzerindeki nedensel etkisini tam olarak değerlendirmek için gereken boylamsal gözleme izin vermemiştir. HEIE gibi yüksek riskli sınavlara hazırlığın uzun bir döneme yayıldığı göz önüne alındığında, tekrarlanan ölçümler ve sürekli gözlem içeren boylamsal bir tasarım, neden-sonuç ilişkilerini daha net bir şekilde kurmak için daha uygun olurdu. Böyle bir tasarımın olmaması, mevcut çalışmanın metodolojik bir sınırlamasını oluşturmaktadır. Örneklem

büyüklüğü açısından, çalışmamız çoklu vaka çalışması formatı için kabul edilebilir bir katılımcı sayısına ulaşmasına rağmen (Creswell & Miller, 2000), tüm potansiyel adayları içermemiştir. Dereceye giren 15 öğrenciden sadece 5 şampiyon ve ebeveynleri çalışmaya katılmayı kabul etmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada paylaşılan deneyimler ve düşünceler, popülasyonun bir alt kümesiyle sınırlıdır ve katılanların öznel yorum ve algılarıyla şekillenmiştir. Özellikle farklı eğitim veya kişisel bağlamlara sahip başka yüksek başarılı öğrencilerin dahil edilmesinin yeni perspektifler kazandırması ve bulgularımızın tematik yapısını değiştirmesi mümkündür.

Öneriler

Birçok ülke ulusal düzeyde üniversiteye giriş sınavları uygulamaktadır, ancak bu değerlendirmeler yapı, içerik ve zorunluluk derecesi bakımından önemli farklılıklar göstermektedir. Bu tür farklılıklar, öğrencilerin hazırlık sürecinde benimsedikleri stratejileri etkileyebilir. Çalışmamızda tespit edilen ve Türkiye'nin üniversiteye giriş sistemindeki yüksek başarılı öğrencilerin deneyimlerini yansıtan öğrenme stratejileri, ilgili sınavların özgün yapısı ve kültürel önemi nedeniyle diğer ulusal bağlamlarda farklılık gösterebilir. Bu nedenle, gelecekte yapılacak çalışmalarda farklı ülkelerdeki en başarılı öğrencileri kapsayan karşılaştırmalı araştırmalar yapılması düşünülmelidir. Bu yaklaşım sadece bulgularımızın aktarılabilirliğini test etmekle kalmayacak, aynı zamanda sınav başarısına katkıda bulunan bağlama özgü ve evrensel faktörlerin belirlenmesine de olanak sağlayacaktır. Türkiye'de üniversiteye giriş sınavı, öğrencilerin eğitim yolculuğunda merkezi bir yer tutmakta ve hem öğrenciler hem de ebeveynler tarafından gelecekle ilgili şekillendirmede belirleyici bir faktör olarak algılanmaktadır. Bununla birlikte, bu tür sınavlara atfedilen sosyokültürel anlamlar ve duygusal ağırlık muhtemelen ülkeler arasında farklılık göstermektedir. Gelecekteki araştırmaların, farklı eğitim kültürlerinde bu sınavların algılanan önemini ve bu algıların öğrencilerin motivasyonunu, hazırlık stratejilerini ve psikolojik refahını nasıl etkilediğini dikkate almasını öneriyoruz.

Son olarak, çalışmamız zengin niteliksel bilgiler sunmasına rağmen, katılımcıların bilişsel yeteneklerinin nesnel ölçümlerini içermemektedir. Zeka, literatüründe uzun zamandır akademik performansın ve standartlaştırılmış test başarısının önemli bir belirleyicisi olarak kabul edilmektedir (Čavojová & Mikušková, 2015). Bu bağlamda, gelecekteki araştırmalar, yüksek sınav performansı elde etmede zeka, motivasyon, çalışma alışkanlıkları ve diğer kişisel özellikler arasındaki etkileşimi keşfetmek için bilişsel değerlendirmeleri nitel verilerle bütünleştirmekten fayda sağlayabilir. Bunu yapmak, yüksek riskli sınavlarda akademik başarının çok yönlü doğasının daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Etik Kurul Onayı: İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu, 27.04.2020 tarihli 8. Oturumda 6. Karar sayısı ile etik kurul ilkelerine uygun olduğu onaylanmıştır.

Araştırmacıların Katkı Oranı: Prof. Dr. Abdullah Atlı araştırmanın tasarlanması, yürütülmesi, araştırmanın ilk ve son kontrollerinin yapılması ve yazımında rol almıştır; Doç. Dr. Murat Canpolat araştırmanın yürütülmesi, projenin uygulanması ve ilk yazımında rol almıştır; Öğr. Gör. Yeliz Yazıcı Demir araştırmanın yürütülmesi, analizlerin yapılması, ilk yazım ve son kontrollerin yapılmasında rol almıştır.

Destek ve Teşekkür: Çalışma TÜBİTAK 1002 Programı kapsamında 121K042 desteklenmiştir

Çatışma Beyanı: Yazarlar potansiyel bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

References

- Aydın, M., & Erdem, C. (2022). Profiles of academically resilient students: An examination on TIMSS mathematics data. *Current Psychology*, 41(4), 1–12. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03055-5>
- Bakeman, R., & Gottman, J. M. (1997). Observing interaction in observing interaction. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511527685>
- Bandura, A. (1969). Social-learning theory of identifiatory processes. In D. A. Goslin & R. McNally (Eds.), *Handbook of Socialization Theory and Research*, 213–262.
- Baranskaya, L. (2021). The new role of telemedicine in child psychiatry in the period of pandemic caused by spreading of the COVID-19. *European Psychiatry*, 64(1), 667–677. <https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2021.1770>
- Ben-Avie, M., & Darrow, B. (2018). Malleable and immutable student characteristics: Incoming profiles and experiences on campus. *Journal of Assessment and Institutional Effectiveness*, 8(2), 22–50. <https://doi.org/10.5325/jasseinsteffe.8.1-2.0022>
- Bosch, E., Seifried, E., & Spinath, B. (2021). What successful students do: Evidence-based learning activities matter for students' performance in higher education beyond prior knowledge, motivation, and prior achievement. *Learning and Individual Differences*, 91(1), 1–12. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2021.102056>
- Broadbent, J., & Poon, W. L. (2015). Self-regulated learning strategies & academic achievement in online higher education learning environments: A systematic review. *Internet and Higher Education*, 27(1), 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2015.04.007>
- Čavojová, V., & Mikušková, E. B. (2015). Does intelligence predict academic achievement? Two case studies. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 174(2), 3462–3469. <https://doi.org/10.1016/J.SBSPRO.2015.01.1019>
- Chen, D. L., Ertac, S., Evgeniou, T., Miao, X., Nadaf, A., & Yilmaz, E., (2022). Grit and academic resilience during the Covid-19 pandemic. INSEAD (No. 2022/02/DSC). <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4001431>
- Clarke, V., & Braun, V. (2013). *Successful qualitative research: A practical guide for beginners*. Sage Publications.
- Colling, J., Fischbach, A., Keller, U., Preckel, F., & Wollschläger, R. (2022). Need for cognition and its relation to academic achievement in different learning environments. *Learning and Individual Differences*, 93(1), 1–14. <https://doi.org/10.1016/J.LINDIF.2021.102110>
- Creswell, J. W., & Miller, D. M. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory into Practice*, 39(3), 124–130. https://doi.org/10.1207/s15430421tip3903_2
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). Sage Publications.
- Earley, P. C., & Erez, M. (1991). Time-dependency effects of goals and norms: The role of cognitive processing on motivational models. *Journal of Applied Psychology*, 76(5), 717–724. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0021-9010.76.5.717>
- Ergin Ekinci, C., (2011). Impact of some socio-economic factors on higher education participation in Türkiye. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 281–297. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/792/276>
- Fujihara, S. (2022). Identifying the role of high school in educational inequality: A causal mediation approach. Center for Social Research and Data Archives. <https://csrdadps.com/paper/19>

- Giannopoulou, I., Efstathiou, V., Korkoliakou, P., Triantafyllou, G., Smyrnis, N., & Douzenis, A. (2022). Mental health of adolescents amidst preparation for university entrance exams during the second pandemic-related lockdown in Greece. *Journal of Affective Disorders Reports*, 8(4), 1-4. <https://doi.org/10.1016/J.JADR.2022.100339>
- Gordon, M. F., & Hart, H. (2022). How strong principals succeed: Improving student achievement in high-poverty urban schools. *Journal of Educational Administration*, 60(3), 288–302. <https://doi.org/10.1108/JEA-03-2021-0063>
- Hassinger, M., & Plourde, L. A. (2005). “Beating the odds”: How bi-lingual hispanic youth work through adversity to become high achieving students. *Education*, 126(2), 316–327. <https://eric.ed.gov/?id=EJ765681>
- Holzer, J., Bürger, S., Lüftenegger, M., & Schober, B. (2022). Revealing associations between students’ school-related well-being, achievement goals, and academic achievement. *Learning and Individual Differences*, 95(4), 1-9. <https://doi.org/10.1016/J.LINDIF.2022.102140>
- Lee, V. E., & Burkam, D. T. (2003). Dropping out of high school: The role of school organization and structure. *American Educational Research Journal*, 40(2), 353–393. <https://doi.org/10.3102/00028312040002353>
- Linley, A., Willars, J., Biswas-Deiner, R., Garcea, N., & Stairs, M. (2010). The strengths book: Be confident, be successful and enjoy better relationships by realizing the best of you. CAPP Press.
- Luo, Y., Zhang, H., & Chen, G. (2020). The impact of family environment on academic burnout of middle school students: The moderating role of self-control. *Children and Youth Services Review*, 119(12), 1–6. <https://doi.org/10.1016/J.CHILDYOUTH.2020.105482>
- Ma, L., Liu, J., & Li, B. (2022). The association between teacher-student relationship and academic achievement: The moderating effect of parental involvement. *Psychology in the Schools*, 59(2), 281–296. <https://doi.org/10.1002/pits.22608>
- Malykh, S. (2017). The role of personality traits and intelligence in academic achievement of Russian high school students. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 237(2), 1304–1309. <https://doi.org/10.1016/J.SBSPRO.2017.02.214>
- Mamun, M. A. (2021). Suicide and suicidal behaviors in the context of COVID-19 pandemic in Bangladesh: A systematic review. *Psychology Research and Behavior Management*, 14(1), 695–704. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S315760>
- Merriam, S. B. (1998). Qualitative research and case study applications in education. Dados Press.
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldana, J. (2018). Qualitative data analysis. SAGE Publications Ltd. <https://uk.sagepub.com/en-gb/eur/qualitative-data-analysis/book246128>
- Neroni, J., Meijs, C., Gijssels, H. J. M., Kirschner, P. A., & Groot, R. H. M. (2019). Learning strategies and academic performance in distance education. *Learning and Individual Differences*, 73(7), 1–7. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2019.04.007>
- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. (2020). Yükseköğretim Kurumları Sınavına Yönelik Sayısal Bilgiler. <https://www.osym.gov.tr/TR,21232/2020.html>
- Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi. (2021). Yükseköğretim Kurumları Sınavına Yönelik Sayısal Bilgiler. <https://www.osym.gov.tr/TR,21232/2021.html>
- Parker, J. D. A., Creque, R. E., Barnhart, D. L., Harris, J. I., Majeski, S. A., Wood, L. M., Bond, B. J., & Hogan, M. J. (2004). Academic achievement in high school: Does emotional intelligence matter? *Personality and Individual Differences*, 37(7), 1321–1330. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2004.01.002>

- Petrides, K. V., Frederickson, N., & Furnham, A. (2004). The role of trait emotional intelligence in academic performance and deviant behavior at school. *Personality and Individual Differences*, 36(2), 277–293. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(03\)00084-9](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00084-9)
- Rakestraw, T. L., & Weiss, H. M. (1981). The interaction of social influences and task experience on goals, performance, and performance satisfaction. *Organizational Behavior and Human Performance*, 27(3), 326–344. [https://doi.org/10.1016/0030-5073\(81\)90027-1](https://doi.org/10.1016/0030-5073(81)90027-1)
- Roosa, M. W., O'Donnell, M., Cham, H., Gonzales, N. A., Zeiders, K. H., Tein, J. Y., Knight, G. P., & Umaña Taylor, A. (2012). A prospective study of Mexican American adolescents' academic success: Considering Family and Individual Factors. *Journal Youth Adolescence*, 41(3), 307–319. <https://doi.org/10.1007/s10964-011-9707-x>
- Salmela, M., & Uusiautti, S. (2015). High ability studies a positive psychological viewpoint for success at school-10 characteristic strengths of the Finnish high-achieving students. *High Ability Studies*, 26(1), 117–137. <https://doi.org/10.1080/13598139.2015.1019607>
- Steiner, P. (2014, August 19). The impact of the self-awareness process on learning and leading. New England Board of Higher Education. <https://nebhe.org/journal/the-impact-of-the-self-awareness-process-on-learning-and-leading/>
- Toraman, Ç., Özdemir, H. F., Aytug Kosan, A. M., & Orakci, S. (2020). Relationships between cognitive flexibility, perceived quality of faculty life, learning approaches, and academic achievement. *International Journal of Instruction*, 13(1), 85–100. <https://doi.org/10.29333/iji.2020.1316a>
- Tough P. (2012). *How children succeed: Grit, curiosity, and the hidden power of character*. Boston, MA: Mariner Books.
- Turegun, E., & Alev, A. (2021). Examining of the exam anxiety of 12th grade students doing and not doing sports in high schools in Düzce. *World Journal of Education*, 11(4), 45–52. <https://doi.org/10.5430/wje.v11n4p45>
- Vanthournout, G., Gijbels, D., Coertjens, L., Donche, V., & Petegem, P. Van. (2012). Students' persistence and academic success in a first-year professional bachelor program: The influence of students' learning strategies and academic motivation. *Education Research International*, 2012(8), 1–10. <https://doi.org/10.1155/2012/152747>
- Verbree, A. R., Maas, L., Hornstra, L., & Wijngaards-de Meij, L. (2021). Personality predicts academic achievement in higher education: Differences by academic field of study? *Learning and Individual Differences*, 92(1), 1–11. <https://doi.org/10.1016/J.LINDIF.2021.102081>
- Veríssimo, L., Dias, P., Santos, D., & Carneiro, A. (2022). Low academic achievement as a predictor of test anxiety in secondary school students. *Neuropsychiatrie de l'Enfance et de l'Adolescence*, 70(5), 270–276. <https://doi.org/10.1016/j.neurenf.2021.12.002>
- Wright, S. L., Jenkins-Guarnieri, M. A., & Murdock, J. L. (2012). Career development among first-year college students. *Journal of Career Development*, 40(4), 292–310. <https://doi.org/10.1177/0894845312455509>
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods* (K. Wiley, Ed). Sage Publications. (5th Ed.)